

„MADÁR VENDÉGLŐ”

Múzeumi nap (4x45 perc)

Témakör: téli madáretetés, téli madárvédelem

Korosztály: általános iskola 3.-4. évfolyam

Foglalkozásvezető: Székely Ágnes

Nevelési cél: élő természeti környezet megismerése, környezettudatos magatartás kialakítása, különböző kompetenciák (természettudományos, szociális, együttműködési) fejlesztése.

A foglalkozás leírása:

1. óra (45 perc)

Mi történik az állatokkal télen? (különböző állatcsoportok a gerinctelenektől kezdve, a halakon, kétéltűeken, hüllőkön át egészen az emlősökig). A madarak egy része elköltözik (hova? honnan tudjuk, hogy pont oda? =madárgyűrűzés története, miért? melyek ezek?) más része itthon telel. (melyek ezek?)

Párosítsd a képeket a madárnevekkel, nevezd meg, hogy állandó vagy költöző!

Hogyan tudjuk a kis énekesmadarakat segíteni télen? Miért pont őket kell? (kis méret, gyors anyagcsere, magas testhőmérséklet) Téli időszakban nyissuk meg saját „Madár vendéglőnket”! Milyen szempontoknak kell a „vendéglőnek” megfelelni, hova helyezzük, mikor, meddig üzemeltessük? Mi legyen az étlapon? Mi NE legyen?

Feladatlap kitöltése. Étlapkészítés.

2. óra (45 perc)

Madárismeret – madárhangok alapján ismerjük meg (fel) a leggyakoribb hazai, állandó madarainkat. (méret, felismerhetőség, mit eszik, fészkelési-költési szokásai, rokonság, védettség stb.) Mivel segíthetjük még életüket az etetésen kívül? (Különböző méretű odúk, költőládák kihelyezésével) Mire való a fecskepelenka? Mi a madáritató? Hogyan védhetjük meg őket a ragadozóktól (macskától, nyesttől, nyusztól)? Hogyan tehetjük környezetünket madárbaráttá?

Fajismereti madárszínező.

3. óra (45 perc)

Séta a Mátra Múzeum kertjében = a „Madárbarát mintakert tanösvény” megtekintése, melynek központi részét a 19 madár- és más fajvédelmi eszköz, valamint az ezekhez kapcsolódó A/4-es információs tábla alkotja. ("A" típusú odú, "B" típusú odú, "C" típusú odú, "D" típusú odú, veréblakótelep, macskabagolyodú, kuvikodú, mesterséges fecskefészkek, fecskepelenka, sarlósfecskeodú, madáritató, denevérodú, süntanya, békamenedék, darázsgarázs, ablaketető, etetőtálca, cinkegolyó etető, dúcetető)

4. óra (45 perc)

Visszatérve az oktatóterembe a gyerek kisebb csoportokban maguk készítenek különböző madáretetőket (papírból, PET-palcakból, fából) megbeszéljük, hogy valószínűleg melyik lesz a legtartósabb, legkedveltebb. Illetve mindenki készít cinkegolyót (inkább cinkehasábot). A kész műveket magukkal vihetik, az iskola kertjében kitehetik.

A téli madáretetés szabályainak rögzítése.

A NYOMOLVASÁS MŰVÉSZETE

Múzeumi nap (4x45 perc)

Korosztály: szakirányú középiskola 12. osztály

Foglalkozásvezető: Fodor Rozália

A foglalkozást erdészeti szakközépiskolások számára fejlesztettük ki, építve a tanulmányaik során elsajátított ismeretekre. Ugyanakkor nagymértékben épít a múzeum kialakítás alatt álló életnyom gyűjteményére is.

1. óra:

A foglalkozás első 45 perce az általános fogalmak felelevenítésével, pontosításával fog telni. A tanulók témához kapcsolódó tudásának felmérése után megismerik az életnyomok különböző típusait, csoportosítási módjait, valamint a földtanban betöltött szerepüket.

2. óra:

A második 45 percben a diákok szakterületéhez kapcsolódó életnyomokat dolgozzuk fel. Felelevenítjük az erdei állatok lábnyomainak jellegzetességeit és megismerjük más életnyomait is. Ehhez kapcsolódóan felfedező utat teszünk a kastélykertben, életnyomok után kutatva.

3. óra:

A harmadik részben az életnyomok tudományának egy különleges részébe mélyedünk el: megismerkedünk ősi élőlények élettevékenységének nyomaival és azok környezetjelző szerepével. Ebben a munkában a múzeumi gyűjtemény lesz segítségünkre.

4. óra:

Végül a negyedik részben olyan különleges szabadtéri múzeumokkal és kiállítóhelyekkel ismerkedünk meg, melyek ősi élőlények nyom-együtteseit mutatják be. Virtuálisan ellátogatunk többek között Ipolytarnócra, valamint az asztúriai Dinoszaurusz-ösvényre. A foglalkozássorozat végén pedig egy „ősvilági itatóhelyen” próbálhatják ki nyomolvasó képességüket a diákok.